

Ž u p a n

KLASA: 022-04/17-01/21

URBROJ: 2170/1-01-01/5-17-32

Rijeka, 29. svibnja 2017.

Na temelju članka 52. točke 23. Statuta Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/09, 9/13 i 25/13 – pročišćeni tekst) i članka 25. stavka 1. Poslovnika o radu Župana Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/14, 16/15, 3/16 i 19/16 – pročišćeni tekst), Župan Primorsko-goranske županije, dana 29. svibnja 2017. godine, donio je sljedeći

Z a k l j u č a k

Prihvata se Izvješće o gospodarenju otpadom na području Primorsko-goranske županije za 2016. godinu.

(Izvješće je sastavni dio ovog Zaključka.)

Dostaviti:

1. Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša
n/r pročelnice **doc.dr.sc. Koraljke Vahtar-Jurković**
2. Upravnom odjelu za proračun, financije i nabavu
n/r pročelnika **Krešimira Parata**
3. zamjenicima Župana, **svima**

**IZVJEŠĆE O GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU
PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE ZA 2016. GODINU**

Rijeka, svibanj 2017.

1. UVOD

Primorsko-goranska županija zauzima 6,3 % površine Republike Hrvatske (površina kopnenog dijela Županije iznosi 3.588 km²) i po prirodnim i gospodarskim obilježjima dijeli se na tri područja: Primorje, kvarnerski otoci i Gorski kotar. Na području Županije živi 296.195 stanovnika. Imo 36 jedinica lokalne samouprave, 14 gradova i 22 općine. Administrativno središte Županije je Rijeka.

Na području Županije otpad sakupljaju komunalna društava čiji su osnivači jedinice lokalne samouprave i druga društva koja imaju dozvolu za gospodarenje otpadom, a miješani komunalni i neopasni proizvodni otpad se zbrinjava na Županijskoj centralnoj zoni Marišćina (ŽCGO) i na devet odlagališta.

Primorsko-goranska županija se među prvima u Hrvatskoj odlučila za uspostavu novog suvremenog sustava gospodarenja otpadom, utvrdila lokaciju za izgradnju ŽCGO, osnovala trgovačko društvo Ekoplus d.o.o. za provedbu sustava i uz sufinanciranje sredstvima EU fondova izgradila ŽCGO koja je u punom pogonu od ožujka 2017. godine.

Sa ciljem praćenja učinkovitosti provedbe planiranih mjera gospodarenja otpadom Župan i Županijska skupština Primorsko-goranske županije, svake se godine izvješćuju o ovoj problematici. Izvještavalo se o provedbi Plan gospodarenja otpadom Primorsko-goranske županije koji je bio na snazi do 2015., a prošle godine, zbog velikog interesa javnosti, raspravu na Županijskoj skupštini inicirali su sami vijećnici. Tom prilikom održana je posebna tematska sjednica Skupštine na kojoj su bili nazočni i predstavnici medija. Sjednici je prethodio organizirani obilazak ŽCGO i saniranog najvećeg odlagališta na području Županije - odlagališta Viševac. Zaključcima s navedene sjednice zatraženo je od nadležnih državnih institucija poduzimanje potrebnih aktivnosti kako bi ŽCGO čim prije započela s radom.

Budući da u ovoj godini nije bilo moguće pripremiti izvješće o provedbi Županijskog plana gospodarenja otpadom jer je isti istekao 2015., a niti o provedbi novog Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske jer je stupio na snagu počekom ove godine, ovim Izvješćem pokazani su rezultati u gospodarenju otpadom u 2016. godini na području Županije. Izvješće sadrži i informacije vezane na funkcioniranje ŽCGO i o problematici izgradnje pretovarnih stanica kao i informaciju o poduzetim edukativno-informativnim aktivnostima vezanim uz odvojeno sakupljanje otpada.

Za potrebe izrade ovog Izvješća korišteni su podaci o gospodarenju otpadom iz Baze podataka Hrvatske agencije za okoliš i prirodu, Registra onečišćavanja okoliša RH (ROO)¹, podaci prikupljeni od komunalnih društava s područja Primorsko-goranske županije koji se bave gospodarenjem otpadom i od jedinica lokalne samouprave.

---

¹ Izvor podataka za neopasni proizvodni otpad, opasni otpad i građevni otpad je ROO za 2015., jer u vrijeme pripreme Izvješća nije bio dovršen unos podataka u ROO za 2016. od strane obveznika dostave podataka.

3. OBVEZE U GOSPODARENJU OTPADOM NA REGIONALNOJ I LOKALNOJ RAZINI KOJE PROIZLAZE IZ PROPISA

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom učinkovitost gospodarenja otpadom osiguravaju Vlada i Ministarstvo zaštite okoliša i energetike propisivanjem mjera. Županije su dužne na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera, a više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu mjera gospodarenja otpadom.

Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:

1. javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada,
2. odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
3. sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
4. provedbu Plana gospodarenja otpadom RH,
5. donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave,
6. provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području i
7. mogućnost provedbe akcija prikupljanja nepropisno odloženog otpada.

Jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati provedbu tih obveza na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada. Smanjenje odlaganja miješanog komunalnog otpada provoditi će se jačanjem sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada. Navedeno će se provesti i uvođenjem obveze plaćanja poticajne naknade za smanjenje količine odloženog miješanog komunalnog otpada.

Zakonom se određuje da javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje tog otpada na određenom području pružanjem usluge putem spremnika od pojedinačnih korisnika i prijevoz otpada do ovlaštene osobe za obradu otpada. Propisano je da su jedinice lokalne samouprave dužne izvršiti obvezu odvojenog sakupljanja otpada na način da osiguraju:

- funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području,
- postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini,
- obavještavanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila i
- uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.

Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada smatra se uslugom od općeg interesa. Zakonom je propisano da

šestogodišnje razdoblje koje započinje 2017. godine s propisanim načinom izvještavanja započet će se 2018. godine.

4. GOSPODARENJE OTPADOM NA PODRUČJU PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

4. 1. Gospodarenje komunalnim otpadom

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom komunalni otpad se definira kao otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, a ne uključuje proizvodni otpad i otpad iz poljoprivrede i šumarstva. Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstva i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, a iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (npr. papir, staklo i dr.).

Miješani komunalni otpad u gradovima i općinama na području Primorsko-goranske županije sakupljaju komunalna društva. Tijekom 2016. godine sakupljeni otpad na riječkom području je odlagan na odlagališta izvan Županije i dopreman u ŽCGO za vrijeme trajanja njenog probnog rada. Miješani komunalni otpad sakupljen s ostalih područja Županije odlagan je na lokalna odlagališta. Treba napomenuti da se uz komunalna društva sakupljanjem komunalnog otpada na području Županije bavi i sedam tvrtki koje su ujedno i ovlašteni sakupljači neopasnog otpada ali one preuzimaju samo onaj otpad koji se upućuje na obradu i recikliranje.

U tablici 1. navedena su komunalna društva i jedinice lokalne samouprave s čijeg područja sakupljaju otpad.

Tablica 1.: Komunalna društva i jedinice lokalne samouprave s čijeg područja sakupljaju otpad

Komunalno društvo	Gradovi i općine
Čistoća d.o.o. Rijeka	Bakar, Kastav, Kraljevica, Rijeka, Čavle, Jelenje, Klana, Kostrena, Viškovo
Komunalac d.o.o. Opatija	Opatija, Lovran, Matulji, Mošćenička Draga
Ivanj d.o.o. Novi Vinodolski	Novi Vinodolski, Općina Vinodolska
Murvica d.o.o. Crikvenica	Crikvenica
Ponikve - Eko otok d.o.o.	Krk, Baška, Dobrinj, Malinska – Dubašnica, Omišalj, Punat, Vrbnik
Vodovod i čistoća Cres - Mali Lošinj d.o.o.	Cres i Mali Lošinj
Dundovo d.o.o.	Rab
Lopar Vrutak d.o.o.	Lopar
Komunalac d.o.o. Delnice	Delnice, Brod Moravice, Fužine, Lokve, Mrkopalj, Ravna Gora, Skrad
Komunalac d.o.o. Vrbovsko	Vrbovsko
Komunalno trgovačko društvo d.o.o. Čabar	Čabar

Tablica 3.: Sakupljene količine otpada u 2014., 2015. i 2016. godini

		2014.g.			2015.g.			2016. g.				
Komunalno društvo	Ukupno, t	Miješ. kom. otpad, t	Ukupno odvojeno t	%	Ukupno, t	Miješ. kom. otpad, t	Ukupno odvojeno t	%	Ukupno, t	Miješ. kom. otpad, t	Ukupno odvojeno t	%
Vodovod i čistoća Cres-M Lošinj d.o.o.	16088,20	13343,90	2744,30	17	17424,42	12918,54	4505,88	25,9	13972,30	10073,76	3898,54	27,9
Čistoća d.o.o. Rijeka	41335,46	34963,58	6371,88	15,4	57327,17	49189,07	8138,10	14,2	61039,00	52217,40	8822,37	14,5
KTD Ivanj d.o.o. Novi Vinodolski	4676,35	4468,45	207,90	4,4	4542,33	4327,20	215,13	4,7	2545,55	2168,70	376,85	14,8
Eko-Murvica d.o.o. Crikvenica	3422,15	3271,20	150,95	4,4	6879,18	5864,00	1015,18	14,8	7595,09	5852,04	1743,05	23,0
Dundovo d.o.o. Rab	5279,16	3666,40	1612,76	30,5	5415,37	4301,80	1113,57	20,6	5383,33	4139,,00	1244,33	23,1
Lopar Vrutak d.o.o.	2584,20	2380,40	203,80	8,2	2811,84	2315,60	496,24	17,7	2815,00	2275,00	540,00	19,1
Ponikve Eko otok d.o.o. Krk	18406,00	10569,00	7837,00	42,5	19260,00	9605,00	9655,00	50,1	20566,67	9416,38	11150,29	54,2
Komunalac d.o.o. Opatija, Jurdani	12277,21	11393,83	883,38	7,1	13092,04	11314,07	1777,97	13,6	12635,00	10701,74	1933,26	15,3
Komunalac Delnice	5018,70	4985,00	33,70	0,7	4673,45	4478,00	195,45	4,2	5032,00	4235,00	797,00	15,8
Komunalac d.o.o. Vrbovsko	1923,45	1918,00	5,45	0,2	2138,00	2135,00	3,00	0,1	1782,43	1762,76	19,67	1,1
KTD Čabar d.o.o.	2958,59	2958,59	0,00	0	1756,57	1756,57	0,00	0	1217,61	1217,61	0	0
UKUPNO	113969,47	93918,35	20051,12	17,6	135329,37	108204,85	27115,52	20,0	13583,98	104059,39	30525,36	22,68

zadržavanja reciklažnih dvorišta na pojedinim lokacijama građanima dostupni na internetskim stranicama Čistoća d.o.o. i portalima Grada Rijeke, kao i na info lecima koji se periodično dijele svim građanima Rijeke. Građanima su također sve nužne informacije dostupne i na info telefonu 0800 99 99 00 te na info@cistoca-ri.hr.

U 2016. godini obavljeni su radovi na dogradnji i rekonstrukciji Centralnog reciklažnog dvorišta Mihačeva draga. Ovim zahvatom u naravi je dobiveno dvorište koje se sastoji od dva platoa i pristupnog puta površine 14.742,00 m². Sav prostor reciklažnog dvorišta je pod video nadzorom i ograđen te namijenjen ponajprije odvojenom sakupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada za što je postavljeno 25 spremnika različite veličine i vrste. Za sakupljanje glomaznog otpada predviđen je izgrađeni otvoreni betonski boks, a ispod nadstrešnice je linija za baliranje papira, kartona i višeslojne, tzv. tetra ambalaže. Nakon baliranja, taj se otpad privremeno do odvoza skladišti.

Unutar reciklažnog dvorišta koristi se mobilna vaga s integriranim računalnim i multimedijalnim sustavom koji omogućuje identifikaciju korisnika, certificirano vaganje otpada i memoriranje vezanih podataka kao što su vrijeme predaje, težina, vrsta otpada i tip vozila kojima je otpad sakupljen.

Vezano za aktivnosti na unapređenju odvojenog sakupljanja otpada treba dodati da je nabavljeno teretno vozilo na stlačeni prirodni plin, zapremine 30 m³ s dvije komore namjenjene za sakupljanje različitih frakcija otpada.

Nabavljeno je i 12 polupodzemnih spremnika zapremine 3.000 litara, te pet zapremine 5.000 litara koji trebaju biti ugrađeni na četiri lokacije u samom centru grada Rijeke. Prvi komplet od četiri spremnika postavljen je na lokaciji preko puta adrese Riva 1. Ugradnja ostalih poluukopanih spremnika očekuje se u 2017. godini. Njihove prednosti u odnosu na klasične spremnike su mnogobrojne, a uključuju mogućnost smještaja spremnika veće zapremine na manjoj gradskoj površini čime se doprinosi ljepšem izgledu grada, sprječavanju širenja neugodnih mirisa, boljoj higijeni prostora, sprječavanju raznošenja otpada, pomicanja i prevrtanja posuda, rjeđem pražnjenju spremnika, čime se postiže ušteda troškova transporta.

Jedan od trenutno najznačajnijih projekata vezan za unapređenje sustava gospodarenja otpadom je izgradnja pogona za sortiranje vrijednih vrsta otpada u sklopu Reciklažnog centra Mihačeva draga. U 2016. godini izrađen je Idejni projekt temeljem kojeg se krenulo u ishodovanje lokacijske dozvole nakon čega će se nastaviti s projektiranjem, a zatim i izgradnjom navedenog objekta koji će uz sortirnicu imati halu s prešom i balirkom, te skladišni prostor za manipuliranje reciklabilnim frakcijama. U posljednjoj etapi izvođenja Reciklažnog centra Mihačeva draga planirana je izgradnja kotlovnice na sječku, sušara sječke, te prostor za peletiranje i pakiranje peleta. Izgradnjom kotlovnice na sječku, osim smanjenja volumena drvene mase osigurala bi se i opskrba toplinskom energijom novoizgrađenog Reciklažnog centra.

Paralelno s postavljanjem novih spremnika za sakupljanje odvojenih frakcija otpada, te uvođenjem mobilnih reciklažnih dvorišta provodi se intezivna edukativno-informativna kampanja. U skladu sa Zakonom Čistoća d.o.o. je, u suradnji s jedinicama lokalne samouprave na čijem području gospodari otpadom, pokrenula

- objavljivani su edukativno-informativni oglasi u dnevnim novinama,
- emitirane su edukativno-informativne poruke i spotovi putem lokalnih radio postaja (na tri riječke radio postaje),
- tiskane su edukativne slikovnice (10.000 primjeraka, u suradnji s Dječjim vrtićem Rijeka),
- tiskana je edukativna bojanka (4.000 primjeraka),
- izrađena je edukativna slagalica (2.000 primjeraka),
- pripremljena je i tiskana knjiga o postupanju s otpadom (85.000 primjeraka za sve korisnike na području djelovanja Čistoća d.o.o.),
- tiskana je brošura o reciklažnim dvorištima (65.000 primjeraka za sve korisnike na području Grada Rijeke),
- izrađena je posebna internet stranica (www.otpadnici.eu) uz stalne postave novih sadržaja na stranici www.cistoca-ri.hr,
- izrađene su edukativne majice u prigodnoj ambalaži (1500 majica),
- napravljen je specijalni kartonski totemi s jasno vidljivi vizualnim identitetom Otpadnika na ulicama i „Ja odvajam“,
- sustavno su slani letci uz račune na 85.000 adresa korisnika pet puta tijekom (veljača, travanj, dva puta kolovoz, prosinac 2015. godine), u kojima su, osim najvažnijih pitanja i odgovora, dane i praktične informacije o pozicijama mobilnih reciklažnih dvorišta, kontakt telefonima i info mailovima,
- redizajnjirane su poleđine računa koji svaki mjesec stižu na adrese korisnika usluga Čistoće d.o.o. s osnovnim informacijama o odvojenom sakupljanju otpada,
- postavljeni su plakati s Otpadnicima na ulicama na više od 1.000 adresa višestambenih zgrada kako bi se građani bolje upoznali sa samim sustavom.

Posebno se ističe da je predavanjima o gospodarenju otpadom obuhvaćeno više tisuća djece i mladih. Tijekom 2016. godine nastavljeno je s emitiranjem edukativno-informativnih radijskih i televizijskih spotova na lokalnim radijskim i TV postajama. Nastavljeno je s podjelom bojanki, slikovnica, slagalica te majice s logom „Ja odvajam“. Uz navedeno, građanima je tijekom 2016. dva puta poslan edukativno-informativni letak o lokalitetima mobilnih reciklažnih dvorišta. Od početka godine u suradnji s drugim institucijama i samostalno provode se prezentacije, javna događanja i predstavljanje noviteta, a od kojih se izdvajaju sljedeće:

- predstavljanje edukativne slagalice namijenjene osnovnoškolcima,
- predstavljanje Vodiča za odvajanje otpada u reciklažnom dvorištu,
- održavanje akcije „Reciklaža nije gnjavaža“, „Svaki balkon zelenilu je sklon“, kojom se na Korzu mijenjalo tetra ambalažu za sadnice,
- objava posebanog priloga u Novom listu o sustavu odvojenog sakupljanja otpada, te hijerarhiji gospodarenja otpadom,
- predstavljanje „Energetskog tjedana“ u Rijeci na kojem su predstavljena vozila sa nultom ili smanjenom emisijom CO₂,
- najava uređenja Multisenzoričkog vrta Doma učenika Podmurvice,
- predstavljanje poluukopanih spremnika na Rivi,
- „Jednu knjigu odvoji“, „Mirisni mažuran uzgoji“ - akcija kojom se ističe ponovna uporaba papira, a za knjigu građani su dobivali tzv. mirisnu razglednicu odnosno bookmarker sa sjemenkama mažurana,
- predstavljanje novoizgrađenog Centralnog reciklažnog dvorišta,

navedenoj lokaciji. Izmjenama i dopunama prostorno-planske dokumentacije koja je u postupku donošenja definirana je nova lokacija i to na području Kuka.

U 2016. godini Komunalac d.o.o. je naručio izradu Studije investicijskog projekta sortirnice komunalnog otpada na lokaciji poslovne zone Jurdani. Navedena Studija je prihvaćena od strane Skupštine društva te je dana suglasnost upravi da poduzme sve aktivnosti za realizaciju ovog projekta. Komunalac d.o.o. za sada nije predložio rješenje za lokaciju za eventualnu izgradnju kompostane za potrebe sve četiri jedinice lokalne samouprave na čijem području gospodari otpadom.

Edukativno-informativne aktivnosti provode se kontinuirano i sa ciljem obuhvata što većeg broja korisnika. U 2016. godini bile su provedene sljedeće aktivnosti:

- uz račune za komunalne usluge dostavljene su korisnicima upute za postupanje s otpadom,
- u svim brojevima časopisa List Opatija, koji se distribuira svim domaćinstvima na području Grada Opatije, objavljene su upute za postupanju s otpadom i drugi edukativni materijali,
- internetska stanica Komunalca do.o. redovito se ažurira novim i aktualnim podacima o postupanju s otpadom,
- predstvincima tiska predstavljen je novi koncept gospodarenja otpadom u domaćinstvima,
- provedena je neposredna edukacija dijela pravnih osoba vezano uz odvajanje korisnih komponenti otpada i ispunjavanje prateće dokumentacije,
- održana je edukacija građana i predstavnika mjesnih odbora Liburnije i zaleđa o novom konceptu gospodarenja otpadom u domaćinstvima,
- održana je edukacija svih građana uključenih u pilot projekt kod dodjele posuda i to usmeno i putem letaka,
- u sklopu Tržnice Opatija na blagajni Komunalca d.o.o. zainteresirani korisnici mogu preuzeti edukativne materijale o postupanju s pojedinim vrstama otpada (EE otpad, plastika, staklo, glomazni i zeleni otpad...),
- provedena je edukativna radionica za učenike Osnovne škole u Opatiji o važnosti uporabe platnenih vrećica (uz Dan plastičnih vrećica) te su iste donirane školi.

KTD Ivanj d.o.o., Novi Vinodolski konstantno poduzima aktivnosti na unaprjeđenju sustava odvojenog sakupljenja otpada. Odvojeno se sakupljaju papir i karton, staklo, metalna i plastična ambalaža i to „od vrata do vrata“. Sakupljanje se vrši putem vrećica koje se besplatno dodjeljuju korisnicima. Dodijeljeno je oko 300 kompostera za biorazgradivi kuhinjski otpad.

U 2016. godini, na lokaciji uz odlagalište Duplja, pristupilo se gradnji objekata za privremeno skladištenje odvojeno sakupljenog otpada.

KTD Ivanj d.o.o. provodi razne edukativno-informativne aktivnosti kako bi problematiku gospodarenja otpadom približilo korisnicima usluga:

- uveden je besplatan info-telefon,
- tiskane su brošure s detaljnim uputama o sortiranju i kompostiranju otpada,
- organizirana je edukacija djece u školama i vrtićima uz donaciju prigodnih posuda za odvojeno sakupljanje otpada,

KD Komunalne usluge Cres Lošinj d.o.o. organizira gospodarenje otpadom na otocima Cres i Mali Lošinj te na malim otocima - Susku, Unijama, Iloviku i na Malim i Velim Srakanama.

Na području Malog Lošinja i Cresa otpad se sakuplja spremnicima različitih zapremina (120, 360, 660, 1.100, 3.000 i 5.000 l) i zbrinjava na odlagališma Kalvarija i Pržić. Za potrebe odvojenog sakupljanja otpada postojeće lokacije zelenih otoka se kontinuirano popunjavaju novim spremnicima. U 2016. godini, na 27 lokacija, postavljeni su polupodzemni spremnici i to za miješani komunalni otpad (5 m^3), za plastiku (5 m^3), papir (3 m^3) i staklo (3 m^3). Postavljanjem polupodzemnih spremnika smanjit će se broj postojećih spremnika i broj lokacija na kojima su postavljeni, a samim tim smanjit će se i troškovi transporta otpada.

Za odvojeno sakupljanje otpada nabavljeno je i mobilno reciklažno dvorište.

Na malim otocima otpad se sakuplja kantama kapaciteta od 240 l i 1100 l, te ovisno o dinamici punjenja poziva se brod koji dovozi prazne kante. Sakupljeni otpad se dovozi na odlagalište Kalvarija i to u rastresitom stanju. Prevoze se relativno male količine, što u sezoni znači veliku učestalost prijevoza. Osim sakupljanja miješanog i glomaznog otpada, na Susku, Iloviku i Unijama postavljene su i posude za odvojeno sakupljanje papira, stakla i plastike.

Za potrebe prijevoza komunalnog otpada komunalno društvo koristi specijalna teretna motorna vozila. U 2015. godini izvršena je nabava specijalnih vozila sa kranom za potrebe pražnjenja polupodzemnih spremnika, a u 2016. nabavljeno je još jedno teretno vozilo i jedan kombi za prijevoz odvojeno sakupljenog otpada.

U sklopu odlagališta Kalvarija uspostavljeno je reciklažno dvorište gdje građani mogu slobodno bez naknade odložiti različite vrste glomaznog i drugog otpada. Postavljene su posude/boksevi za odlaganje metala, plastike, stakla, plastične ambalaže, otpadnih guma, električnog i elektronskog otpada, bijele tehnike – kućanskih aparata, papira, akumulatora i baterija, otpadnih ulja i maziva i dr.

Uz odlagalište Pržić izgrađena je pretovarna stanica.

Provedene edukativno – informativne aktivnosti su sljedeće:

- sudjelovanje u nacionalnoj kampanji "Zelena čistka",
- implementacija sustava odvojenog sakupljanja otpada u svim područnim jedinicama dječjeg vrtića koji su opremljeni posudama za odvojeno sakupljanje papira, stakla i plastike,
- osnovnoj školi u Malom Lošinju dodijeljena je mala vaga kako bi učenici mogli evidentirati odvojeno sakupljeni otpad,
- obnovljena je internet stranica <http://www.kucl.hr/ekootoci/> na kojoj se mogu pronaći sve informacije i novosti vezane za odvojeno sakupljanje otpada,
- na lokacijama na kojima se nalaze polupodzemni spremnici postavljeni su oglasni panoi na kojima se objavljaju informacije o odvozu otpada,
- učestalo sudjelovanje u eko-emisijama lokalnog radija, a vezano za informiranje i edukaciju građana o odvajaju otpada kao i o drugim informacijama vezanim za gospodarenje otpadom,
- objava informacija u lokalnom tisku.

internet stranici Grada Delnica. Korisnici usluge sakupljanja komunalnog otpada informiraju se o odvojenom sakupljanju otpada i putem sredstava javnog informiranja uključujući i radio Gorski Kotar.

Komunalno trgovačko društvo Čabar d.o.o. početkom 2015. godine započelo je sa samostalnim obavljanjem djelatnosti sakupljanja i odvoza miješanog komunalnog otpada. Uz sufinaciranje FZOEU postavljeni su novi spremnici za sakupljanje otpada. Za 1070 korisnika osigurane po dvije nove posude od kojih je jedna za miješani komunalni otpad, a druga za otpad koji se može reciklirati. Odvoz otpada obavlja se s dva nova specijalna komunalna vozila kapaciteta 7 i 16 m³.

U suradnji s FZOEU i Gradom Čabrom nabavljena je i potrebna oprema za nadogradnju sustava sakupljanja otpada u pogledu obračuna naplate komunalne usluge odvoza otpada po volumenu (čipovi, naljepnice, ručni i stolni čitači, printer za barcode naljepnice, web sustav) te 150 komada novih kompostera volumena 350 litara.

Grad Čabar je osigurao izradu idejnog projekta, a u tijeku je ishođenje lokacijske dozvole i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za izgradnju reciklažnog dvorišta u Tršću.

Do sada nisu izdavani posebni edukativni materijali. KTD Čabar d.o.o. je sudjelovalo u edukativnim akcijama organiziranim od strane Ekoplusa.

Komunalac d.o.o. Vrbovsko je organizirao odvojeno sakupljanje komunalnog otpada „od vrata do vrata“. Odvojeno se sakuplja papir, plastična i metalna ambalaža te glomazni otpad.

Grad Vrbovsko je definirao lokaciju za izgradnju reciklažnog dvorišta, te su poduzete aktivnosti za njegovu realizaciju. Planira se i nabava mobilnog reciklažnog dvorišta.

Sa ciljem smanjenja biootpada građanima su podijeljeni komposteri, a planirana je i nabavka novih.

Planira se i provedba aktivnosti na edukaciji o odvojenom sakupljanju otpada te za poboljšanje uvjeta zbrinjavanja otpada. Provodi se edukacija najmlađih u vrtićima i školske djece kroz projekt „Reciklirajmo u školi“. Edukativne radionice za stanovništvo povremeno se održavaju putem mjesnih odbora.

4. 3. Gospodarenje neopasnim proizvodnim i opasnim otpadom

4. 3. 1. Nepasni proizvodni otpad

Neopasni otpad je svaki otpad koji nema neko od svojstava opasnog otpada, utvrđenih u Dodatku III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) Inertni otpad je onaj otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim kemijskim i/ili biološkim promjenama.

Naziv tvrtke	Sjedište	Rješenje (dozvola) izdano za:	Datum rješenja
Izgradnja d.o.o.	Ulica kralja Zvonimira 45, Crikvenica	obrada i oporaba neopasnog otpada	03.05.13.
Jadran - Metal d.o.o.-za preradu sekundarnih sirovina	Radna zona Kukuljanovo 29/R	sakupljanje, prijevoz, privremeno skladištenje, obrada i odlaganje neopasnog otpada	20.07.15.
K.M.D. Babić d.o.o.	Blažići 25a, Viškovo	prijevoz, privremeno skladištenje, obrada, oporaba i reciklaža neopasnog otpada	17.03.15.
Kemis - Termoclean d.o.o.	Sudišćak 3, Zagreb	sakupljanje , prijevoz i privremeno skladištenje neopasnog otpada	01.10.12.
Metalgo d.o.o.	Blažići 23, Viškovo	sakupljanje i oporaba	10.03.16.
Metal-Maris d.o.o.	Zametskog korena 36/B, Rijeka	sakupljanje i oporaba	09.03.16.
Metis d.d.	Industrijska zona, Kukuljanovo bb, Škrljevo	sakupljanje i prijevoz, privremeno skladištenje i obrada neopasnog otpada	20.03.15.
Metis d.d.- Podružnica Rijeka	Milutina Barača 50, 51000 Rijeka	sakupljanje i prijevoz, privremeno skladištenje i obrada neopasnog otpada	05.11.12.
Ponikve d.o.o.	Vršanska 14, Krk	sakupljanje i obrada	19.03.15.
Rijekatank d.o.o.	Kružna 10, Rijeka	sakupljanje, prijevoz, privremeno skladištenje i obrada (filtracija, koagulacija, flokulacija i solidifikacija) neopasnog otpada	03.07.12.
Sekundar usluge d.o.o. Rijeka	Jurdani, Permani bb	sakupljanje, prijevoz, privremeno skladištenje i obrada neopasnog otpada	18.12.15.
Sidji d.o.o.	Milutina Barača 58, Rijeka	sakupljanje i oporaba	18.12.15.
Unija-nova d.o.o.	Radnička cesta 22, Zagreb	sakupljanje i oporaba	10.03.16.

Izvor: HAOP, Registar dozvola za gospodarenje otpadom

4. 3. 2. Opasni otpad

Opasni otpad je onaj koji ima jedno od svojstava: eksplozivnost, reaktivnost, zapaljivost, nadražljivost, štetnost, toksičnost, kancerogenost, korozivnost, infektivnost, teratogenost, mutagenost, tvari i pripravci koji ispuštaju toksične ili vrlo toksične plinove u kontaktu s vodom, zrakom ili kiselinom, tvari i pripravci koji nakon odlaganja mogu na bilo koji način ispuštati tvari, s nekom od gore navedenih karakteristika ekotoksične tvari.

Prema podacima iz ROO, u Primorsko-goranskoj županiji u 2015. godini proizvedeno je ukupno oko 15.276,18 t opasnog otpada, sakupljeno je 14.430,66 t, a obrađeno ili

Način gospodarenja građevnim otpadom i otpadom koji sadrži azbest propisan je Pravilnikom o građevnom otpadom i otpadu koji sadrži azbest („Narodne novine“ br. 69/16).

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom jedinice lokalne samouprave dužne su u dokumentima prostornog uređenja odrediti područja za građenje građevina za gospodarenje otpadom (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište). Zakonom je određeno je da više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu mjera gospodarenja otpadom. Pored navedenog, Pravilnikom o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest određeno je da su jedinice lokalne samouprave dužne sudjelovati u sustavu sakupljanja građevnog i azbestnog otpada, te na svom području u prostornim planovima odrediti dostatan broj lokacija odnosno najmanje jednu odgovarajuću zonu u kojoj se može izgraditi reciklažno dvorište za građevni otpad te obavljati djelatnosti sakupljanja, oporabe i zbrinjavanja građevnog otpada.

U skladu sa Zakonom Prostornim planom Primorsko-goranske županije („Narodne novine“ br. 32/13) određeno je da se građevni otpad prikuplja i obrađuje na lokacijama reciklažnih dvorišta za građevni otpad i to na ŽCGO (Viškovo) i lokaciji Kargač (Novi Vinodolski) za područje Rijeke, priobalja i otoka, te na Peterkovom lazu (Čabar) za područje Gorskog kotara. Općine i gradovi mogu samostalno na svom području odrediti lokaciju za reciklažno dvorište za građevni otpad.

Sukladno Zakonu jedinice područne (regionalne) samouprave dužne su u dokumentima prostornog uređenja odrediti odlagališta na kojima će se izgraditi kazeta za zbrinjavanje azbesta u roku od godine dana od dana stupanja na snagu Zakona. U skladu s navedenim, Prostornim planom Primorsko-goranske županije određeno je da se građevni otpad koji sadrži azbest odlaže na za to posebno uređenim odlagalištima i to na ŽCGO (Viškovo) za područje Rijeke, priobalja i otoka te Sović laz (Delnice) za područje Gorskog kotara.

Sa ciljem rješavanja problema postupanja s građevnim otpadom koji sadrži azbest Vlada RH je u srpnju 2008. donijela Odluku o postupanju FZOEU za provedbu hitnih mјera u organizaciji sustava skupljanja i zbrinjavanja otpada koji sadrži azbest. Prema točki I. navedene Odluke FZOEU je trebao temeljem programa sanacije odlagališta komunalnog otpada sklopiti ugovor s najmanje jednom tvrtkom po županijama koje upravljaju radom odlagališta komunalnog otpada o zbrinjavanju azbestnog otpada. Nakon što je društvo Komunalac d.o.o. Delnice potpisalo ugovor s FZOEU, izrađena je projektna dokumentacija koja je bila sastavni dio tehničke dokumentacije za sanaciju odlagališta. Prema stavu i tumačenju FZOEU za izgradnju kazete nije trebao akt za građenje jer se navedeni radovi smatraju prethodnim radovima na sanaciji odlagališta, kao i uvažavajući činjenicu da su kazete na taj način izgrađene i u ostalim dijelovima Republike Hrvatske. Radovi na izgradnji kazete na odlagalištu Sović laz završeni su u ožujku 2012. godine kada je izvršena primopredaja kazete. Prije završetka radova na izgradnji kazete pojačane su aktivnosti pojedinaca i udruga koji su se protivili realizaciji izgradnje kazete, što je rezultiralo prijavama inspekcijskim službama, nadzoru i u konačnici izdavanju rješenja o uklanjanju kazete s odlagališta. Na sva rješenja uložene su žalbe koje su odbijene i pokrenuti su upravni sporovi. Zbog izdanih rješenja o uklanjanju kazeta nije

Cetin (za područje Vrbovskog), Peterkov Laz (za područje Čabra) i Sović Laz (za područje Delnica), te Viševac na kojemu se otpad više ne odlaže.

Sva su navedena odlagališta ograđena, imaju uređene pristupne ceste i protupožarne pojaseve, ugrađene bunare za pasivno otpolinjavanje i opremljena su opremom za početno gašenje požara. Na svim odlagalištima otpad se prekriva inertnim materijalom i provode se mjere dezinfekcije i deratizacije putem ovlaštenih tvrtki. Vode se dnevni rada odlagališta i očeviđnici o odloženim količinama otpada.

Odlagalište Viševac je sanirano i u njegovoj neposrednoj blizini izgrađeno je postrojenje za proizvodnju električne energije iz odlagališnog plina (snage 1,2 MW, predviđa se proizvodnja preko 7.000 MWh električne energije godišnje).

Napominje se da je projektirani kapacitet građevine za privremeno skladištenje otpada Faza „0-1“ ŽCGO Marišćina bio gotovo popunjen sredinom 2015. godine, od kada se otpad sakupljen na području djelovanja Čistoće d.o.o., odvozi putem prijevozničkih tvrtki i zbrinjava na odlagalištima otpada na području Republike Hrvatske koja raspolaže dostatnim kapacitetom za prihvatanje, a dio otpada bio je zbrinut u ŽCGO u sklopu probnog rada. Vezano za samu građevinu za privremeno skladištenje otpada Faza „0-1“ ŽCGO, još uvijek je u tijeku postupak odabira tehnologije sanacije nakon čega slijedi projektiranje, ishodovanje potrebnih dozvola te izvođenje radova.

Za sanaciju ostalih odlagališta komunalnog otpada na području Županije provedeni su postupci procjene utjeca planirane sanacije na okoliš, ishodene su potrebne dozvole i sva se nalaze u nekoj od planiranih faza sanacije.

5. 2. Odlagalište opasnog otpada Sovjak

Odlagalište opasnog otpada Sovjak nalazi se na području Općine Viškovo nedaleko Rijeke. Formirano je u prirodnoj vrtači (dubine minimalno 30 m) u koju je u razdoblju od 1956. do kraja 1980-tih godina odloženo oko 250.000 m³ opasnog otpada, uglavnom iz rafinerija i brodogradilišta s riječkog područja. Provedenim istraživanjima odlagališta Sovjak procijenjen je sastav i potvrđena kemijska nestabilnost sadržaja odloženog otpada.

Strategijom gospodarenja otpadom u RH iz 2005. godine, lokacija Sovjak evidentirana je kao „crna točka“, odnosno lokacija onečišćena opasnim otpadom koju treba sanirati. U skladu s tim Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. - 2022. predviđen je nastavak aktivnosti na sanaciji odlagališta opasnog otpada Sovjak.

Sanacija odlagališta Sovjak u ingerenciji je Republike Hrvatske, odnosno Ministarstva zaštite okoliša i energetike koje putem FZOEU obavlja pripreme za njegovu sanaciju.

Nakon razmatranja mogućih varijanti sanacije odabrana je tehnologija sanacije koja je prihvaćena i s lokalne razine. U svibnju 2014. godine provedeni su istražni radovi nakon čega je proveden postupak procjene utjecaja sanacije na okoliš, te je u siječnju 2016. godine od strane Ministarstva izdano rješenje o prihvatljivosti ovog

urisa iste kao preduvjeta za ishođenje traženih dozvola. Tako je 21. listopada 2016. godine izdana trajna uporabna dozvola za Fazu 0-2 (glavna trafostanica ŽCGO). Nakon toga stečeni su uvjeti za izdavanje privremenih uporabnih dozvola svih ostalih sadržaja (Faza1, Faza 2 i Faza 3) te su 8. prosinca 2016. godine izdane uporabne dozvole s rokom trajanja 90 dana. Istovremeno, odvijala se i priprema za ishođenje dozvole za gospodarenje otpadom koja je izdana početkom siječnja 2017. godine.

U 2016. godini od strane Ekoplusa nastavljena je koordinacija aktivnosti na pripremi izgradnje pretovarnih stanica.

PS Cres je izgrađena, a sredinom drugog kvartala 2016. godine nakon otklanjanja određenih nedostataka ishođena je i uporabna dozvola, tako da je ova PS spremna za uključivanje u sustav.

Za **PS Krk** u potpunosti je završen postupak pripreme njene izgradnje. Izrađena je sva projektno-tehnička dokumentacija i ishođena građevinska dozvola. Natječaj za izgradnju PS Krk objavljen je u travnju 2017. godine.

PS Rab dulje vrijeme opterećuje problematika konačnog rješenja imovinsko-pravnih odnosa s Ministarstvom državne imovine (ranije DUUDI) koja još uvijek nije riješena. Obzirom da je sva potrebna dokumentacija izrađena, predstoji ishođenje građevinske dozvole nakon čega bi se proveo natječajni postupak i započela izgradnja.

Izgradnja **PS Novi Vinodolski** je dovršena u ugovorenom roku tijekom 2016. godine te je ishođena uporabna dozvola koja omogućuje početak rada i uključenje u sustav. Obzirom na stanje popunjenoštiti postojećeg odlagališta Duplja, za očekivati je kako će ova pretovarna stanica biti prva u funkciji.

Aktivnosti na pripremi izgradnje **PS Delnice** obustavljene su još početkom 2016. godine zbog izmjena stava FZOEU u pogledu sufinanciranja svih potrebnih radova. Obzirom da su ishođene dozvole, radovi na izgradnji potrebne infrastrukture mogu započeti čim bude postignut dogovor oko osiguranja potrebnih finansijskih sredstava.

Postupak rješavanja imovinsko-pravnih odnosa tj. otkupa zemljišta za izgradnju ŽCGO društvo Ekoplus započeo je davne 2004. godine, nakon čega je najveći dio zemljišta u vlasništvu privatnih osoba riješen dogovorno, sklapanjem ugovora o kupoprodaji. Za ostali dio zemljišta, sukladno važećim propisima, pokrenuti su postupci izvlaštenja u kojima su prva rješenja i naknade vlasnicima isplaćene sredinom 2005. godine. Zemljište u vlasništvu Općine Viškovo uneseno je u kapital društva, a za zemljište u vlasništvu RH sklopljen je ugovor o pravu građenja. Krajem 2015. godine konačno je s nadležnim Državnim uredom za upravljanje državnom imovinom sklopljen sporazum i novi ugovor kojim je vlasništvo na česticama s RH preneseno na Ekoplus bez plaćanja naknade. Preostali postupci izvlaštenja nakon više od 10 godina još uvijek traju zbog utvrđivanja naknade. Uložene su brojne žalbe i ponovljena su vještačenja, a trenutno se nalaze u ponovljenim sudskim prvostupanjskim ili drugostupanjskim postupcima. Iz tog razloga nije bilo moguće formirati objedinjenu građevinsku česticu te urisati izgrađene objekte. S tim u svezi u Ekoplusu su pokrenute obimne aktivnosti na pronalaženju rješenja te izvještavanju svih odgovornih s nastalom situacijom, pa je tako održano više sastanaka s vodećim osobama nadležnih tijela i osnivača društva. Pisanim putem zatražena je pomoć i postupanje od nadležnog Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja te Ministarstava zaštite okoliša i energetike, Ministarstva pravosuđa, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU, Ureda državne uprave u Županiji te FZOEU i Državne geodetske uprave, a potom i od Predsjednika Vlade RH. Predstavnici MGIPU ponudili su rješenje kojim bi se u „kratkom roku“ ishodile privremene

Cjelovit informatički sustav nužnost je koja se nameće Ekoplusu kao krovnom subjektu u županijskom sustavu gospodarenja otpadom. Sukladno direktivi EU danas se koristi tzv. Waste Control programsko rješenje koje obuhvaća kompletну evidenciju materijalnog toka otpada (zapisnike, prateće listove, očeviđnike, evidencije i sl.), a nadograđen finansijskim modulom predstavlja zaokruženi „Waste management“ sustav. Ovo rješenje omogućuje povezivanje elemenata sustava i razmjenu podataka s pretovarnim stanicama, mosnim vagama, SCADA sustavom instaliranom u ŽCGO, sustavom upravljanja zaštitom okoliša sukladno zahtjevima ISO, GPS praćenjem vozila za transport otpada od pretovarnih stanica do ŽCGO, odnosno omogućuje praćenje i kontrolu kompletne dokumentacije vezane uz gospodarenje otpadom i zaštitu okoliša. Tijekom prvog polugodišta 2016. godine izvršene su sve pripreme i proveden je postupak javne nabave za usluge najma i implementaciju aplikativnog rješenja za gospodarenje otpadom. S odabranim ponuditeljem sklopljen je ugovor, a do kraja godine obavljene su sve pripremne radnje kako bi istovremeno s početkom rada ŽCGO informatički sustav za gospodarenje otpadom bio u punoj funkciji. Sustav je implemetiran na vrijeme te je obavljena obuka djelatnika.

U 2016. godini napravljen je iskorak na informirajući javnosti kroz Projekt instaliranja nove mrežne, internetske stranice Ekoplusa i ŽCGO, a sve u skladu s uputama Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU o informirajući i vidljivosti projekata za korisnike sredstava iz EU fondova.

Od važnijih događanja vrijedno je istaknuti organizaciju posjete resornog ministra ŽCGO, kao i sjednicu Komunalnog gospodarstva i Strukovne skupine gospodarenja otpadom i zaštite okoliša. Na posebnoj tematskoj sjednici Županijske skupštine održanoj u travnju 2016. godine, uz nazočnost predstavnika medija, raspravljano je o tada aktualnom stanju ŽCGO, a uoči koje je za članove Skupštine bio organiziran obilazak ŽCGO i saniranog odlagališta Viševac. Intenzivna medijska aktivnost provedena je i uz obavljanje tehničkog pregleda ŽCGO.

Početkom 2017. godine ishođena je privremena dozvola za gospodarenje otpadom prema ranije izdanim privremenim uporabnim dozvolama. Nakon rješavanja postupka žalbe pri nadležnom Ministarstvu ista je postala izvršna početkom veljače 2017. godine. Odmah potom obavljene su sve posljednje tehničke i tehnološke pripreme na ŽCGO koji je od 6. veljače 2017. godine u funkciji. Istovremeno, aktivno se pratilo postupak izmjene Zakona o gradnji u saborskoj proceduri te je odmah po njegovu stupanju na snagu podnesen zahtjev za izdavanje novih privremenih uporabnih dozvola bez ograničenog roka valjanosti. Zahtjevi su podneseni 09. ožujka 2017. godine, a dozvole su izdane s danom 15. ožujka 2017. godine. Paralelno s navedenim, žurno su provedene aktivnosti na dobivanju nove dozvole za gospodarenje otpadom, koja je nakon provedenog postupka izdana početkom travnja ove godine. Sve navedeno omogućilo je kontinuirani rad ŽCGO.

Komunikacijske aktivnosti u prvom kvartalu 2017. godine intenzivirane su prema dionicima u projektu i bile su prvenstveno usmjerene na aktivnosti sa ciljem omogućavanja uvjeta za početak rada ŽCGO Marićina pod upravljanjem Ekoplusa. Taj izuzetno važan događaj popratili su lokalni mediji (TV, radio postaje i tisk).

sakupljanja otpada određenih Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske do 2022. godine bit će potrebno stalno ulaganje u unaprijeđenje sustava odvojenog sakupljanja otpada radi povećanja njegove efikasnosti i to prvenstveno u opremu i kadrove, u suvremene informatičke sustave za praćenje tokova otpada, kao i u provođenje stalnih edukativno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom.